GOVERNMENT OF INDIA
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA

Class No. P
891·421
Book No.
N889 S
N. L. 38.
MGIPC—S1—19 LNL/62—27-3-63—100,000.

ਕਰਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਾ ਛਾਪੇ

ਛਾਪਾ ਟੈਪ

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਿਲਾਸ

ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ

ਭਾਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ

ਰੱਤੋਵਾਲ ਡਾਕਖਾਨਾ ਪੱਖੋਵਾਲ
ਜਿਲਾ ਲੁਦਿਹਾਣਾ ਨੇ ਛਪਵਾਯਾ

ਫਰਵਰੀ ੧੯੧੫ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ੫੦੦

ਸਰਦਾਰ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਛਪਾ

No 2435
Date 1-4-

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਿਲਾਸ ਲਿਖਸਤੇ

ਸਿੰਘਾ ਬਲੋਕਨ ਕਬਿਤ

ਪਹਿਲੇ ਮੈ ਨਵਾਕੇ ਸੀਸ ਆਖਦਾ ਅਰਜ
ਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਓਟ ਭਾਰੀ
ਤਕਾਂਵਦਾ । ਤਕਾਂਵਦਾ ਜੋ ਓਟ ਓਦਾ ਕ
ਦਾ ਕਾਰਜ ਲੋਟ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਲੀ
ਸਿਫਤ ਨੂੰ ਗਾਂਵਦਾ । ਗਾਂਵਦਾ ਸਿਫਤ
ਦੂਰ ਹੋਂਵਦੀ ਬਿਪਤ ਸੁਖ ਆਂਵਦਾ ਨਿਕਟ
ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਇ ਜਾਂਵਦਾ । ਜਾਂਵਦਾ

ਲਿਹਾਰੇ ਐਸੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰ
ਾਸ ਦਾਨ ਮੰਗੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਦਾ ਸਤਗੁਰ ਸਿਮਰ
ਵਤਾ ਕਰੂੰ ਉਚਾਰ । ਦੀਨ ਦਿਆ
ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਇ ਰਾਖੇ ਲਾਜ ਮੁਰਾਰ ॥੨॥

ਕਬਿਤ ॥ ਪੂਰਨ ਪਰਭ ਪਰਮਾਤਮ
ਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕਰੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਜੇਤਾ ਪ
ਾਂ ਮੇ ਜੰਤ ਹੈ । ਮੋਰ ਤੇ ਚਕੋਰ ਔਰ ਸਾ
ੀ ਜਨੌਰ ਜਾਨੋ ਆਖ ਦੇਨ ਬੇਨਤੀ ਜੋਸਦ
ਗਵੰਤ ਹੈ । ਹੋਰ ਮੇ ਨਮਾਕੇ ਸੀਸ ਆ
ਾ ਅਰਜ ਪਿਆਰੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਬਡਾਈ ਜਾ
ੋਰ ਸਾਧ ਸੰਤ ਹੈ ।ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨਸਿੰ
ਖ ਛੋਟੀ ਕਬਤਾ ਦੀ ਜੋੜਕੇ ਸੁਨਾਵਾਂ

ਵਾਲੀ ਥੈਇਆ। ਭਜਨ ਬਗੈਰ ਜਾਨ ਕੂੜੇ
ਧੰਧਿਆ। ਕੂੜ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਜੈਸਾ ਜਗ
ਦਿਸਦਾ। ਉੱਤੇ ਲਗੀ ਖੰਡ ਵਿਚੋਂ ਭਰਾ
ਬਿਸਦਾ। ਜੰਗੀ ਨਾਰੀ ਤਾਈਂ ਆਖੇ ਮੂਰਾ
ਮੇਰੀ ਹੈ। ਏਸ ਨੇ ਨਾ ਏਨੀ ਜੋ ਉਢਾਹੀ
ਛੇਰੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਜੇੜਾ ਭਾਈ ਦਿਲ ਵਿਚ
ਵਸਦਾ। ਉੱਤੇ ਲਗੀ ਖੰਡ ਵਿਚੋਂ ਭਰਾ ਬਿਸ
ਦਾ। ਜਿਨਾਂ ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਤਾਈਂ ਆਖੇਂ ਮੇਰੇ
ਨੇ। ਏਸ ਜਗ ਵਿਚ ਕੜ ਦੇ ਹੀ ਘੇਰੇ ਨੇ।
ਹੋਰ ਵਾਹਾ ਥਦ ਦਿਲੋਂ ਜਗ ਇਸ ਦਾ।
ਉੱਤੇ ਲਗੀ ਖੰਡ ਵਿਚੋਂ ਭਰਾ ਬਿਸ ਦਾ।
ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਸਚ ਮੰਨਣਾ।
ਬਿਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੇ ਨਾ ਪਾਰ ਲੰਘਣਾ।

ਜਾਂਕੇ ਨਾ ਛੁਡਾਵੇ ਅੰਤ ਸਾਕ ਇਸਦਾ ।
ਉਤੇ ਲਗੀ ਖੰਡ ਖਿਰੌਂ ਭਰਾ ਬਿਸ ਦਾ ॥
੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਿਨਾ ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਿਆ
ਸੇਈ ਉਤਰੇ ਪਾਰ । ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤੇ ਡੂਬ
ਗੇ ਜਾਨ ਮੀਤ ਸੰਸਾਰ ॥ ੯ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਦੀਸੀ ਏਕ ਨਾਮ
ਬਾਲੋ ਤਕਓਟ ਓਇ । ਸਹੇਂਗਾ ਤੂੰ ਨਹੀ
ਜਮਾਂ ਬਾਲੀ ਚੋਟ ਓਇ । ਓਥੇ ਜਾਇਕਿ
ਨਾਂ ਤੈਨੂੰ ਛੁਡਾਂਵਨਾ । ਜਮਾਂ ਬਾਲਾ ਜਾਲ ਤੇਰੇ
ਗਲ ਪਾਵਣਾ। ਵਿਚ ਦਰਗਾਹ ਕੀ ਸੁਨਾਮੇ
ਬੋਲ ਓਇ। ਹਲਨਾ ਤੂੰ ਜਾਣੇ ਨਾਮ ਵਿਚ
ਪੋਲ ਓਇ । ਦਿੱਤਾ ਤੈਂ ਬਸਾਰ ਜੋ ਅੰਤ
ਛੁਡਾਵਣਾ । ਜਮਾਂ ਬਾਲਾ ਜਾਲ ਤੇਰੇ ਗਲ

ਪਾਂਵਣਾ। ਨਾਮ ਦੇ ਬਖਤ ਤੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆਂਮ
ਦੀ। ਹੋਰਨਾ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇ ਭੱਜ ਜਾਂਵਦੀ।
ਕਰਲੈ ਭਜਨ ਨਰ ਤਰ ਜਾਂਵਨਾ।ਜਮਾਂਵਾਲਾ
ਜਾਲ ਤੇਰੇ ਗਲ ਪਾਂਵਣਾ। ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤੱਕ
ਦਾ ਪਰਾਈ ਨਾਰ ਨੂੰ। ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਸਿਰ
ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ। ਵਾਸਤੇ ਕੁਟੰਬ ਠਗੀਆਂ
ਕਮਾਂਵਣਾ। ਜਮਾਂ ਵਾਲਾ ਜਾਲ ਤੇਰੇ ਗਲ
ਪਾਂਵਣਾ। ਜਗਦਾ ਪਸਾਰਾ ਕੂੜ ਸਚ ਮੰਨਿ
ਆਂ। ਬਾਲੂਕੀਹੈ ਭੀਤ ਮੂੜਜਾਣ ਅੰਨਿਆਂ।
ਕੀਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮ ਤੇਰੇਮੂਰੇ ਆਂਵਣਾ। ਜਮਾਂ
ਵਾਲਾਂ ਜਾਲ ਤੇਰੇ ਗਲ ਪਾਂਵਣਾ। ਨਰੰਜਣ
ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਬਚਣਾਂ ਹੈ ਜਾਲਤੇ। ਲੈ ਲੈ
ਭਾਈ ਮੰਤਰ ਸੱਚੇ ਅਕਾਲਤੇ। ਦੇਮੇ ਜੋ ਬ

ਸਾਰ ਜੋ ਮੁਖੋਂ ਅਲਾਂਵਦਾ। ਜਮਾਂ ਵਾਲ
ਜਾਲ ਤੇਰੇ ਗਲ ਪਾਂਵਦਾ ॥ ੧੦ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੱਸਾ ਤੂੰ ਸ਼ਰਨ ਪੈਜਾ ਸਚੇ
ਪਰਮਾਤਮਾਂਦੀ ਲੈਣ ਜੋ ਬਚਾਇ ਤੇਰੇਡੁਬੇ
ਜਾਂਦੇ ਬੇੜੇ ਨੂੰ। ਬਾਹੋਂ ਜੋ ਪਕੜ ਕਢ ਲੈਣ
ਤੈਨੂੰ ਬਿਦਿਆ ਓਹਿ ਚੁਕ ਦੇਣ ਏਦੀ
ਏਦ ਵਾਲੇ ਝੂਠੇ ਝੇੜੇਨੂੰ। ਇਸਜਗਦੇਨੇ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਮਲਾਹਿ ਜਾਨ ਹੋਰ ਨਾ ਨਧਾਵੇ ਪਾਰ
ਪੂਜਦੇ ਤੂੰ ਜੇੜੇ ਨੂੰ। ਆਖਦਾ ਨਰੈਂਜਣ ਸਿੰਘ
ਏਸੋਂ ਜੇਬਸਾਰ ਨਾਮ ਪਿਆ ਹੈਂ ਤਿਆਰ ਕੂ
ਚੁਰਾਸੀ ਵਾਲੇ ਗੇੜੇ ਨੂੰ ॥ ੧੧ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਹਾਹਾ ਹਰ ਹਰ ਨਾਮ
ਇਕੋ ਜਾਣੀਏ। ਬਿਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੋਰ ਨਾ

ਪਛਾਣੀਏ। ਹੋਰ ਜੇੜ੍ਹੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤਿਆਗ
ਧਾਰ ਜੀ। ਬਿਨਾਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਾ ਨਘਾਵੇ
ਪਾਰਜੀ। ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲਾ ਅਭੁਮਾਨਕਰ
ਦਾ। ਮਿੱਟ ਨਾ ਲਗਾਵੇ ਕਾਲ ਨਾਸਕਰਦਾ।
ਫਲ ਦੇਂਦਾ ਹਿਤ ਜੇੜ੍ਹੀ ਮੰਨੀ ਨਾਰਜੀ। ਬਿਨਾਂ
ਰਾਮਨਾਮ ਨਾ ਨਘਾਵੇ ਪਾਰਜੀ। ਰੰਗੀ ਮੰਦ
ਨਾਰੀ ਰੋਣ ਨਾਸ ਹੋਗਿਆ। ਇਕ ਪੰਜ
ਬਿਨ ਲੰਕਾਰਾਜ ਖੋਗਿਆ। ਕੈਰਵਾਂ ਦਾ
ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਦੇਖੋ ਨਾਰਜੀ। ਬਿਨਾ ਰਾਮ
ਨਾਮ ਨਾ ਨਘਾਵੇ ਪਾਰਜੀ। ਅੰਤ ਗਏ ਤਾਂਈ
ਜਮਤੇਗ਼ ਖਾਣਗੇ। ਮੂਖ ਤੇਰੇ ਕਾਲਖ ਦਾ
ਦਾਗਲੈਣਗੇ। ਏਣਵਿਚ ਡੋਬ ਜੇੜ੍ਹੀ ਕਾਲੀ
ਧਾਰ ਜੀ। ਬਿਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਾ ਨਘਾਵੇ

ਪਾਰ ਜੀ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਬਾਤੂੰ
ਸਦੀਆਂ। ਜਿਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਰੇ ਗੱਲਾਂ
ਕਢੀਆਂ। ਓਥ ਨਾ ਦਿਖਾਵੇਂ ਤੇਰਾ ਕੋਈ
ਕਾਰਜੀ। ਬਿਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਾ ਨਿਆਵੇਂ
ਪਾਰਜੀ ॥ ੧੨ ॥

ਕਬਿੱਤ॥ ਕਕਾ ਕਾਹਨੂੰ ਮੂਰਖਾ ਤੂੰ ਗ
ਗੁਮਾਨ ਕਰੇਂ ਐਸੇ ਚਲੇ ਗਏ ਇਸ ਜਗ
ਵਿਚ ਆਨਕੇ। ਜਿਨਕੇ ਰਥਾਂ ਕੇ ਸਤ ਸਾ
ਰ ਮਜੂਦ ਹਨ ਐਸੇ ਇਕ ਬਲੀ ਮੈਲ ਚਲੇ
ਨਾਲ ਬਾਨਕੇ। ਇੰਦਰ ਵਰਗੇ ਦੇਵਤੇ ਹੈ
ਰਹਿੰਦੇ ਓਦੀ ਤਾਂਬਿਆਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੁਨਾਵੇ
ਵੇ ਬੈਠਾ ਦਰ ਰੌਣਕੇ। ਐਸੇ ਐਸੇ ਬਲੀ
ਜਗ ਹੋਗਏ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘਾ ਕਾਹਨੂੰ ਡੁਬਦੇ

ਏ ਬਿਚ ਆਕੇ ਅਭਮਾਨ ਕੇ ॥ ੧੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਖਖਾ ਖੋਟੇ ਕੰਮ ਤੂੰ ਕਰਦ
ਪਾਪੀ ਨਿਤ। ਨਾਮ ਗੁਰਾਂਦਾ ਏਕ ਜੋ ਨਹੀਂ
ਤੁਮਾਰੇ ਚਿਤ ॥ ੧੪ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਗਗਾ ਗੁਣ ਸਤਿਗੁ
ਦੇ ਉਚਾਰੀਏ। ਬਾਰ ਬਾਰ ਚਰਨੋਂ ਸੀਸ
ਨਿਵਾਰੀਏ। ਕਟੇ ਜਾਣਪਾਪ ਤੇਰੇ ਸੁਖਪਾਮੇ
ਗਾ। ਜਦੋਂ ਸਤਿ ਗੁਰੂਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਮੇਂਗਾ
ਆਏ ਜੋ ਸ਼ਰਨ ਸੋਈ ਰਖ ਲੀਨੇਹੈਂ। ਹੋਰ
ਜਿਨਾ ਰਤੀ ਨਾ ਗੁਮਾਨ ਕੀਨੇਹੈਂ।ਜਮਾਂਵਾਲੇ
ਜਾਲ ਤੇ ਤੂੰ ਬਚ ਜਾਮੇ ਗਾ। ਜਦੋਂ ਸਤਿ
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਰਨ ਆਮੇਂਗਾ। ਐਸੇ ਰੋਏ
ਗਏ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੋ। ਜਿਨਾਂ ਮੁ

ਖਿਮਾ ਭਾਨੂ ਭਰੇ ਪਾਨੀ ਜੋ। 'ਔਗਣਾਂ
ਭਰਾ ਦਿਲ ਓਦੋਂ ਧੋਵੇਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਸ
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਰਨ ਆਵੇਂਗਾ। ਆਖਦਾ ਨ
ਜਣ ਸਿੰਘ ਜਮੁਖਾਣਗੇ। ਸੀਸ ਪੁਰ ਲੋ
ਦਾ ਡੰਡਾ ਟਕਾਣਗੇ। ਜਾਇ ਵਿਚ ਸੁਰਗ
ਹੁਲਾਰੇ ਲਾਵੇਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ
ਸਰਨ ਆਵੇਂਗਾ॥ ੧੫॥

ਕਬਿਤ ॥ ਘਘਾ ਘਟ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਨਾ
ਪਰਮਾਤਮਾਦਾ ਕੋਲ ਬਨਾਂ ਵਿਚ ਨਰ ਫਿ
ਏਂ ਤੂੰ ਭਾਲਦਾ। ਨਹੀਂ ਰੱਬ ਮਿਲੇ ਜਾਇ
ਏਸ ਤੇ ਦਸੰਤਰਾਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਬ ਮਿਲੇ
ਜਾਏ ਸੀਸ ਖਾਖ ਡਾਲਦਾ। ਨਹੀਂ ਰ
ਮਿਲੇ ਵੇ ਸ਼ਰੀਰ ਪੁਰ ਖਾਕਸਿੰਟੇ ਨਹੀਂ ਰੱ

ਮਲੂਗਾ ਮੱਖਣ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ। ਆਖੇ
ਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਨਾਮ ਨਾ
ਹਿਰਦੇ ਵੇ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਦੇਖ ਦੀਵਾ ਬਾਲਦਾ
ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਬਣ ਗਿਆਨੀ ਨਹੀ
ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਲੀਤੇ ਤੋਂ। ਸੂਰਮਾ ਨਾ ਜਾਵੇ
ਬਿਨਾ ਰਣਜੀਤੇ ਤੇ। ਕਾਧਾ ਓਹ ਆਦਮੀ
ਨਾ ਦਾਨ ਦੀਤਾ ਜੀ। ਨਹੀ ਉਠ ਤੜਕੇ
ਭਜਨ ਕੀਤਾ ਜੀ। ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਆਪ
ਦਿਤਾ ਹਾਰ ਜੀ। ਆਖਦਾ ਅਰਜ ਏ ਕਰੀ
ਪੁਕਾਰ ਜੀ। ਪੈਲੇਸੀ ਨਿਆਣਾ ਕੂੜਾ ਖੇ
ਕੀਤਾ ਜੀ। ਨਹੀ ਉਠ ਤੜਕੇ ਭਜਨ ਕੀਤਾ
ਜੀ। ਆਈ ਜਦ ਜਵਾਨੀ ਪੀਂਦਾ ਦਾ
ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ। ਕਰ ਲੈ ਤੂੰ ਯਾਦ ਜਮਾਂ ਬਾ

ਜਾਲੇਨੂੰਹੋਗਿਆ ਖਿਰਪਨਹੋਂ ਭਾਈਮੀਤ
ਜੀ। ਨਹੀਂ ਉਠ ਤੜਕੇ ਭਜਨ ਕੀਤਾਜੀ
ਆਖੇ ਰੱਬਾ ਮੇਰੀ ਹੁਣ ਜਾਨ ਕਢਦੇ
ਇਸ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਮੇਰਾ ਫ ਹਾ ਵਢਦੇ
ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ ਮੈਨੂੰ ਦੂਧ ਘੀਤ
ਜੀ। ਨਹੀਂ ਉਠ ਤੜਕੇ ਭਜਨ ਕੀਤ
ਜੀ। ਜੀਂਦੇ ਤਾਈਂ ਹੱਥ ਤੇ ਨਾ ਪਾਣੀ
ਆਂਵਦੇ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਤਾਂਈ ਨੇ ਪਿੰਡੋਂ ਪੁਰ
ਮਏ। ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲੂਗਾ ਸਜਨਮੀਤਾਜੀ
ਨਹੀਂ ਉਠ ਤੜਕੇ ਭਜਨ ਕੀਤਾਜੀ। ਆਖ
ਦਾ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਤਰ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਸਚੇ
ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਸਰਨ ਆਵੇਂਗਾ। ਧੋਅ
ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਛਡਿ ਭੈੜੀ ਨੀਤਾਂ ਜੀ। ਨਹੀ

ਊਠ ਤੜਕੇ ਭਜਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ॥ ੧੭ ॥

ਕਬਿਤ ॥ ਚਰਾ ਚਿਤ ਚਾਲੇ ਤੂੰ ਕਪ
ਕੇ ਤਿਆਗ ਦੇਤ ਇਕ ਤੂੰ ਸਰਨ
ਸਭ ਭਗਵਾਨ ਕੀ। ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ
ਦੁਆਰੇ ਨਹੀਂ ਗਤਮਿਲੇ ਹੋਰਕਿਸੇ ਦੁਆ
ਰੇ ਫਿਰੇਂ ਵਾਂਗ ਤੂੰ ਸੁਆਨ ਕੀ। ਆਠ
ਪਹਿਰ ਨਾਮ ਤਾਈਂ ਰਖ ਚਿਤ ਬੰਦੇ ਕ
ਜਾ ਦਾਨਣ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਜੈਸੇ ਭਾਨ ਕੀ
ਭਗਜਾ ਸਰਨ ਸਭ ਆਖਦਾ ਨਰੈਣ
ਸਿੰਘ ਚਿਤਚੋਂ ਭੁਵਾਦੇ ਭਾਈ ਚਲ ਤੂੰ
ਗੁਮਾਨ ਕੀ ॥ ੧੮ ॥

ਬੈਂਤ ॥ ਛਡਾ ਛਡਦੇ ਪੀਆਂ ਗੁਮਾ
ਪੁਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਕਈ ਏ ਸੰਗ ਤੇਰੇ

ਅਰੇ ਕਿਆ ਨੀ ਹੁਣ ਏ ਜਾਵਣਾ ਨਾ ਨਾ
ਸੂਰਾਂ ਦਾ ਏਕ ਤੂੰ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ । ਘੋ
ਸਾਥੀਆਂ ਸੰਗ ਨਾ ਮੂਛਤੇਰੇ ਅਗੇ ਰਸ
ਆਵੂਰਾ ਤੈਰ ਪਿਆਰੇ। ਹੋਰ ਕਹ ਨ
ਮੀਤ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘਾ ਏਕ ਨਾਮ ਤੂੰ ਗੁ
ਦਾ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥ ੧੯ ॥

ਕਬਿਤ ॥ ਜਜਾ ਜਪੁ ਲੈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਤੇ
ਹੋਵੂਗਾ ਸਹਾਈ ਪਿਆਰੇ ਘਰ ਦੀ ਦਾਰ
ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਝੂਤ ਹੈ ਪੁਕਾਰਨਾ । ਆਖਦੀ
ਕੇਤੀ ਹੁਣ ਕਢਛਓ ਘਰੋਂ ਏਨੂੰ ਏਸ
ਦੀ ਸਾਙਾ ਹੁਣ ਕਾਜਹੈ ਸਬਾਰਨਾ। ਹੋਰ
ਪੁਤਰ ਪਿਆਰੇ ਜੇਕੇ ਜਾਣਤ ਤੂੰਮੇਰੇ ਏਨਾ
ਜਾਕੇ ਤੈਨੂੰ ਅਗਤਾਈਂ ਸਾਰਨਾਨਿਕ

ਮਰਣ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਨਾ ਨਰੈਂਜਣ ਸਿੰਘਾ ਏਹੀ
ਆਖ ਕੇ ਮੈ ਤੈਨੂੰ ਮੁਖੋਂ ਹਾਂ ਪੁਕਾਰਨਾ॥੨੦॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਝਝਾ ਝਟੂ ਧਰਮ ਰਾਇ
ਵਾਲਾ ਜਮ ਖਾਸੀ ਤੈਨੂੰ ਜੇ ਨਾ ਨਾਮ ਜਪ
ਲਿਆ ਸਚੇ ਤੈਂ ਅਕਾਲ ਦਾ। ਏਨਾ ਕਰੋਂ
ਨਾਲ ਨਾ ਤੈਂ ਪੁੰਨ ਕੁਛ ਦਾਨ ਕੀਆ ਵੇਰ
ਤੇਰੇ ਪਊ ਡੰਡਾ ਸਿਰ ਜਮ ਕਾਲ ਦਾ।ਮਾਰੀ
ਜਾਊ ਬੁਧ ਤੇਰੀ ਔਰ ਹੀ ਤੂੰ ਸੁਧ ਮਧ ਦੇਮੇਂ
ਜੋ ਵਿਸਾਰ ਨਾਮ ਏਕ ਕਰਪਾਲ ਦਾ। ਆਖਦ
ਨਰੈਂਜਣ ਸਿੰਘ ਜਨਮ ਨਾ ਹਥ ਆਵੇ ਰਤਨ
ਜਵਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਕੇ ਜੋਤੂ ਭਾਲਦਾ ॥ ੨੧

ਸਿੰਘਾ ਬਲੋਕਨ ਕਬਿੱਤ

ਵੱਡਾ ਦਾਣ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਹੋਊਗਾ ਸਹਾ

ਪਿਆਰੇ ਹੋਰ ਭੈਣ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਨਹ
ਜਾਵਣਾ । ਸੰਗਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਤੂੰ ਕਰ
ਸਮਝ ਪਿਆਰੇ ਕਿਤੇ ਰੋਣਵਾਂਗੂੰ ਤੇਰਾਬੁਰ
ਹਾਲਹੋਵਨਾ । ਬੁਰਾਹਾਲ ਹੋਵਣਾ ਤੂੰਕਰ
ਜਤਨ ਪਿਆਰੇ ਧੋਬੀਆਂ ਦੇ ਕਪੜੇ ਦੇ ਵਾਂ
ਏਨੂੰ ਧੋਵਣਾ।ਧੋਵਣਾ ਹੈ ਸਚੀ ਗੱਲ ਕਹਿ
ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਨਾਮਨੂੰ ਬਿਸਾਰ ਕੇਤੇ ਪਿ
ਪਛਤਾਂਵਣਾ ॥ ੨੨ ॥

ਕਾਫੀ ॥ ਟੈਂਕਾ ਟਹਿਲ ਗੁਰਾਂਦੀ ਕ
ਲੈ ਜੇ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਰਨਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਗੁਰ
ਦੇ ਸੱਚੇਬਾਝੋਂ ਏਵੇਂ ਕਾਹੂੰ ਮਰਨਾਹੈ । ਹੀਰ
ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਪਿਆਰੇ ਏਹ ਜਾਨੂ ਸੋ
ਰਨਾਹੈ। ਜਿਸ ਤਨ ਤ੍ਰਾਈਂ ਮਾਖਣ ਪਾ

ਸੋਈ ਕਾਲਨੇ ਚਰਨਾ ਹੈ । ਹਰੀ ਅੰਗੂਰੀ
ਚਰਦਾਸੀ ਹੁਣ ਮਾਰ ਲਿਆ ਏਹ ਹਰਨਾ
ਹੈ । ਕਾਲ ਬਲੀ ਹੈ ਸਭਤੇ ਉਚਾ ਮੂਰ
ਸੀਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਸਿੰਘ ਨਰੈਂਜਨ ਅਰਜ
ਗੁਜਾਰੀ ਭਿਨਾ ਨਾਮ ਦੁਖ ਭਰਨਾ ਹੈ॥੨੩॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਠਠਾ ਠਗੀ ਚੋਰੀਆਂ ਕਿਸੇ
ਨਾ ਪਾਇਆ ਸੁਖ। ਵਿਚ ਦਰਗਾਹ ਦੇ
ਜਾਇਕੇ ਭਰਸੀ ਬਹੁਤੇ ਦੁਖ ॥ ੨੪ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਭੈੜਾ ਭੈੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ
ਜਮਾਂ ਜਾਲੇ ਨੂੰ । ਨਿਤ ਜਾਏ ਪੀਮਦਾ ਨ
ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ । ਏਨਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀ ਛਡ
ਲੱਗ ਜੀ । ਹੁਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੂਕ ਲੈਂਦੇ
ਅੱਗ ਜੀ । ਹੋਰ ਦੇਖੋ ਏਨਾਂ ਪੀਗੀ ਭੈੜੀ ਮ

ਜੀ । ਜੇਬ ਵਿਚ ਰਖਲੈਨ ਸਿਗਰਟ ਜੀ
ਇਕ ਮੁਕ ਜਾਵੇ ਦੂਜਾ ਪੀਨ ਲਗ ਜੀ
ਹੁਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੂਕ ਲੈਂਦੇ ਪੱਗ ਜੀ
ਹੋਰ ਖਾਣੀ ਛਡਦੇ ਤੂੰ ਫੀਮ ਬੰਦਿਆ
ਹੋਜੂ ਗੀ ਜਮੀਨ ਤੇਰੀ ਗੈਣੇ ਅੰਧਿਆ
ਪਾਪੀ ਦੁਖ ਭਰੇ ਵਿਚ ਆਨ ਜਗ ਜੀ
ਹੁਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੂਕ ਲੈਂਦੇ ਪਗ ਜੀ
ਛਡ ਦੇ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਏ ਅਮਲ ਪਿਆਰਿਆ
ਜਪ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਨਕਾਰਿਆ
ਨਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧਵਾਲਾ ਝੂਠਾ ਤਰਗ ਜੀ। ਹੁਕਿਆ
ਦੇ ਨਲ ਫੂਕ ਲੈਂਦੇ ਪੰਗ ਜੀ। ਆਖਦੇ
ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਪਨਾਮ ਓਇ । ਬਿਨ
ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਝੂਠੇ ਕਾਂਮ ਓਇ। ਏਕ

ਾਮਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਲਾਵੋ ਅੱਗ ਜੀ।ਹੁਕਿਆਂ
ੇ ਨਾਲ ਫੂਕ ਲੈਂਦੇ ਪੰਗ ਜੀ ॥ ੨੫ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਢਲਾ ਦਾਹਿ ਦੇ ਹੂੰ ਵਿਲੋ
ੱਲ ਏ ਮਸਾਣਾਂ ਵਾਲੀ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਜਪੇ
ੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਕਰਤਾਰ ਜੀ । ਜਿਨਾ ਸਿਲਾਂ
ਾਈਂ ਉਠ ਪੂਜਨਾ ਕਰਤ ਸਭਾ ਦੇਨਾਂ ਨੇ
ਜਾਕੇ ਭੇਖਣਾ ਹੈ ਕਾਲੀ ਧਾਰ ਜੀ । ਇਸ
ੱਗਵਿਚ ਆਨ ਕੀ ਤੈਂ ਕਰਲਿਆ ਮੂਰਖਾ ਨੇ
ਾਂ ਨਾਮ ਜਪੇਂ ਉਠ ਤ ਕੇ ਮੁਰਾਰ ਜੀ।ਆ
ਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚਿਤ ਲਾਇ ਜਪ ਨਾ
ਰਿਤ ਤੇਰਾ ਧੋਆਏ ਬੇਲੰਘ ਜਾਵੇ ਪਾਰ ਜੀ॥੨੬
ਕਬਿੱਤ ॥ ਫਾਟਾ ਫਾਮ ਤੇ ਬਕੋ
ੇਰੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਤੇ ਬ

ਰ ਕੋਲੂ ਪੀੜ ਏਹੋ ਘਾਣੀ ਰੇ। ਅਜੇ
ਅਕਲ ਕਰ ਮੂਰਖ ,ਪਿਆਰਿਆ ਤੂੰ ਨਾ
ਤੇ ਬਗੈਰ ਕੋਈ ਓਥੇ ਨਾ ਪਛਾਣੀਰੇ। ਕਰ
ਜਾਣ ਪਾਪਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਤੂੰ ਪਰਮਪਦੁ ਚਿਨ
ਈਵਾਨਵਿਚ ਪੜ ਗੁਰਬਾਣੀਰੇ। ਨਾਮਜ
ਲੈ ਤੂੰ ਚਿਤ ਲਾਇਕੇ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘਾ ਨਾ
ਤੇਬਗੈਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਾ ਦਸਾਣੀਰੇ।੨੭

ਸਿੰਘਾ ਬਲੋਕਨ॥ ਕਬਿੱਤ

ਕੰਤਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਂਵਣਾ ਹੈ ਸਾ
ਸਾਸ ਮਹਾਂ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਹੀ ਜੋ ਨਾਮ ਤਾਂਈ
ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਾਂਵਣਾ। ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਾਏਂ ਏ
ਨਾਮ ਤਾਈਂ ਚੇਇਆ ਕੂੰ ਸਭੀ ਗਠੜੀ
ਤੈਨੂੰ ਪਾਰ ਹੈ: ਨਗਾਂਵਣਾ। ਨਘਾਂਵਣਾ

ਾਰ ਸੱਠ ਜਾਣ ਲਈਂ ਬੈਿਆ ਤੂੰ ਐਥਿ
ਆਂ ਦਾ ਖਾਧਾ ਹੈ ਸੁਆਦ ਪਿਛੋਂ ਆਂਵਣਾ
ਆਵਣਾ ਸੁਆਦ ਚੱਲ ਕਹਿਤ ਨਰੈਨਜ
ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਿਸਾਰ ਕੇਤੇ ਪਿਛੋਂ ਪ
ਤਾਂਵਣਾ ॥ ੨੮ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਬਾ ਬਕੁ ਰਹੁ ਭਮਾ ਕਿਨ
ਪ ਏਵਡੇ ਨੂੰ, ਬਿਨਾ ਹਰਨਾਮਤੇ ਨਾ ਲੈਨੀ
ਤੇਰੀ ਸਾਰ ਜੀ। ਨਾਮ ਤੇ ਬਗੈਰ ਦੁਖ ਦੇਹ
ਗੇ ਹੇ ਬੇਰਮੇਰੇ ਜਾਂਮੇਗਾ ਤੂੰ ਸਰਪਰ ਜਾ
ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਜੀ। ਨਾਮ ਛੋਡ ਕੇ ਤੇ ਦੁ
ਪਾਂਮੇਗਾ ਤੂੰ ਸਭ ਸਾਦੀ ਹਾਰ ਜਾਨਾ
ਤੂੰ 'ਕਾਹੂੰ ਲਕੇਂ ਭਾਰ ਜੀ। ਬਿਨਾਹਰ
ਨਾਮ ਤੇ ਤੂੰ ਡੁਬ ਜਾਮੇਗਾ ਨਰੈਜਨ ਸਿੰ

ਆਖਕੇ ਸੁਣਾਆ ਤੈਨੂੰ ਮੁਖੋਂ ਬਾਰ ਬਾ
ਈ ॥ ੨੯ ॥

ਕਬਿਤ ॥ ਦਦਾ ਦਾਰਾ ਸੁਤ ਬੰਤ ਜੋ ਕੁ
ਟੰਬੀ ਸੰਗੀ ਮੇਰੇ ਜਾਨ ਅੰਤਕੀ ਕਠ
ਕਿਸੇ ਹੋਣਾ ਨੀ ਸਹਾਈ ਰੇ। ਹੁਣ ਤੇਰੇ
ਸੁਰਤ ਵਿਰਤਸਾਰੇ ਬੋਲੀ ਜਾਨ ਏਕਲਾਹੀ
ਬਾਤ ਪੁਛੇ ਕਾਨੂੰ ਦੁਖ ਪਾਈ ਰੇ। ਛੱਡਦੇ
ਗੁਮਾਨ ਏਨਾਂ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਤਾਂਈਜਾਨ ਹਰ
ਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਕੁਛ ਥਿਆਈਰੇ
ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨਸਿੰਘ ਛਡਦੇ ਪਸਾਰਾਕੂ
ਅੰਤਵੇਲਕਤਕਿਸੇ ਹੋਣਾ ਨਾ ਸਹਾਈਰੇ॥੩੦

ਕਬਿਤ ॥ ਧਧਾ ਧੀਆਂ ਪੁਤਾਂ ਤਾਈਂ ਦੇ
ਖੀ ਨਾ ਗੁਮਾਨ ਕਰ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਨਿਆਈਂ

ਨਮਸਾਰਾ ਜੋ ਜਗਤਰੇ । ਪੁੱਛਣੀ ਨੀ ਬਾ
ਤੇਰੀ ਦੇਖ ਲੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਜਦੋਂ ਤੇਰ
ਲਾ ਆਵੇ ਬੀਤਣੇ ਦਾ ਅੰਤ ਰੇ । ਧਨ ਜੋ
ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਜਾਣਾ ਜਿਸ
ਨੂੰ ਤੂੰ ਕੱਠਾ ਕਰ ਰੱਖਦਾ ਬੇਅੰਤ ਰੇ । ਨਿਕ
ਲੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਨਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘਾ
ਕਢ ਦੇਣਾ ਘਰੋਂ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਨਹੀਂ ਬੰਤਰੇ
ਕਬਿਤ ॥ ਨੈਣਾ ਨਾਮ ਜਪ ਬੰਦਿਆ
ਕੋਈ ਦਿਨ ਰੈਣਾ ਜਗ ਮੁਸਾਫਰੀ ਦੇ ਮ
ਕ ਤੂੰ ਸਮਝ ਪਿਆਰਿਆ । ਇਕ ਗੁਰ
ਬਾਝੋਂ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ ਸਹਾਈ ਤੇਰਾ ਅ
ਨੀ ਅਕਲ ਕਰ ਸਮਝ ਨਿਕਾਰਿਆ । ਨਾ
ਬਿਨ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਸੰਜ

ਉਇ ਦੇਖ ਲੈ ਗਰੀਬ ਸੌਂਹਾਂਬਿਦਾਂ ਨੇ ਪ
ਰਿਆਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਠਗੀਆਂ
ਮਨ ਛਾਮੇ ਏਕ ਪਲ ਤਾਂਈ ਨਹੀਂ ਨਾਮ
ਉਚਾਰਿਆ ॥ ੩੨ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਪਪਾ ਪੋਹ ਦੀਆਂ ਰਾ
ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਉਠਦਾ। ਵੇਰ ਏਹ ਵੇਲਾ ਨ
ਬਿਆਵੇ ਲੁਟਦਾ । ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਬਿਸਾ
ਕੂੜੀ ਗੱਲ ਗਾਣਗੇ। ਕੈਂਭੀ ਤਾਂ ਨਰ
ਵਿਚ ਸੋਈ ਜਾਣਗੇ। ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਉੱ
ਜਾਕੇ ਬੋਲੇਂ ਗੰਦ ਤੂੰ। ਦੇਂਦੇ ਨੇ ਗਰੀਬ ਮ
ਚੋਜਾ ਬੰਦ ਤੂੰ। ਪੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਮੂਲ ਬ
ਵਟ ਖਾਣਗੇ। ਕੈਂਭੀ ਤੋ ਨਰਕ ਵਿਚ ਸੋਈ
ਜਾਣਗੇ। ਕਰਕੇ ਖਿਆਲ ਬਾਤ ਸੁਣ

ਣਾ।ਬਿਨਾ ਹਰੀਨਾਮ ਤੇ ਨਾ ਬੇੜਾ ਬੰਨ੍ਹਣਾ
ਕਰੇਨੂੰ ਬੰਦ ਵਾਲੇ ਬਾਂਰੂ ਤਾਣਗੇ। ਕੁੰਭੀ
ਤੇ ਨਰਕ ਵਿਚ ਸੋਈ ਜਾਣਗੇ। ਕੀਤਾ ਜੋ
ਜ਼ੁਲਮ ਜੀਵ ਤਾਂਈ ਮਾਰਿਆ । ਮਾਸ ਤੇ
ਪਰਾਇਆਂ ਅੰਗ ਵਿਚਜਾਰਿਆ। ਹੈ ਓਹਿ
ਜੋੜ ਪਾਪੀ ਰੱਤ ਤਾਂਈ ਖਾਣਗੇ। ਕੁੰਭੀ ਤੇ
ਨਰਕ ਵਿਚ ਸੋਈ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਰ ਤੇਰੇ ਵਿ
ਦਸਾਂ ਖੋਟਾਂ ਭਾਰੀਆਂ। ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤੱਕਦ
ਪਰਾਈਆਂ ਨਾਰੀਆਂ । ਭੋਗਕੇ ਪਰਾਈ
ਨਾਰ ਦੁਖ ਪਾਣਗੇ। ਕੁੰਭੀ ਤੇ ਨਰਕ ਵਿ
ਸੋਈ ਜਾਣਗੇ। ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਓਨਾਂ ਨੂੰ
ਨਰਕ ਲਿਖਿਆ। ਜਿਨਾਂ ਜਗ ਵਿਚ ਆ
ਮਾਸ ਭੱਖਿਆ। ਪਰਕੀ ਨਾਰ ਛੱਡ ਵੇਸ

ਨੂੰ ਭਾਣਗੇ। ਕੁੰਭੀ ਤੇ ਨਰਕ ਵਿਚ ਸੋਈ
ਜਾਣਗੇ ॥ ੨੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਡਾ ਡਾਹਾ ਵਰਦੇ ਜਾਨ ਕੂ
ਜਾ ਏਹ। ਬਿਨਾਂ ਨਾਮੁ ਤੇ ਝੂਠ ਹੈ ਭੇਟ ਮੀਤ
ਸਭ ਖੇਹ ॥ ੨੪ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਬਕ ਬਾਹਿ ਬਾਹਿ ਮ
ਜੇ ਉਠਾਰੀਏ। ਪੰਜਿ ਤੱਤ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਮਾਰੀਏ। ਪੰਜਿ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਦੁ
ਪਉਂਣਗੇ। ਹਰ ਹਰ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਨੀ ਬ
ਉਣਗੇ। ਦਰਜੋਧਨਕੇ ਮੇਵੇ ਤੇ ਦਿਤੇ ਤਿਆ
ਜੀ। ਕੀਤਾ ਜੋ ਗਰਬਵਾਲੀ ਫਟੇ ਭਾ
ਜੀ। ਪਊਜਮ ਵਾਸੀ ਨਾਮੁ ਨੀ ਧਿਆਉਣ
। ਹਰਹਰ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਨੀ ਬਸਾਉਣਗੇ

ਜਿਨਾਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਗੁਰੂ ਸੁਖ ਪਾਂਵਦਾ
ਮਣੀ ਮੰਨ ਨਰ ਨਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਵਦਾ। ਨਾ
ਜਾਨ ਆਪਣੇ ਜੋ ਮੁਖ ਪਾਉਣਗੇ। ਹਰ ਹਰ
ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਨੀ ਬਸਾਉਣਗੇ। ਆਖਦਾ
ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਕ ਬਾਨੀ ਓਇ। ਐਥੇ
ਸੁਖ ਪਾਵੇਗੇ ਦੋਹੀਂ ਜਹਾਨੀ ਓਇ। ਮਾਰੂ
ਜਮ ਡੰਡ ਨਹੀਂ ਕੁਟ ਖਾਣਗੇ। ਹਰ ਹਰ
ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਨੀ ਬਸਾਣਗੇ ॥ ੩੫ ॥

ਕਬਿਤ ॥ ਭਲਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ
ਸਕ ਕੀਤਾ ਆਪ ਗੁਰੂ ਆਇਕੇ ਤੇ ਨਾਮ
ਦੇਵ ਤਾਈਂ ਹੈਨੇ ਤਾਰਿਆ। ਪਰਲਾਦ
ਤਾਂਈ ਤਾਰਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਤ ਰਖੀ
ਧੀਰੋ ਆਇਕੇ ਤੇ ਸਦਨੇ ਨੂੰ ਕੰਧਚੋ ਨਿਕਾ

ਰਿਆ। ਕਨਕਾ ਕੀ ਪਤ੍ਰੰਖੀ ਬੈਠਕੇ ਪ੍ਰ
ਛੁਟੇ ਹਰਨੀ ਕਾ ਦੁਖ ਆਪ ਛਿਨ ਮੇ ਉਤ
ਰਿਆ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਤ ਕੌ
ਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮਪਰ ਜਾਵਾਂ ਸਦਾਸਦ
ਵਾਰਿਆ ॥ ੩੬ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਮਾ ਮਾਇਆ ਛਡਦੇ
ਪੂਜਨਾ ਜਨੇਬ ਤਾਂਈ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ
ਨਾ ਮਿਲੈ ਤੈਨੂੰ ਸੰਤ ਜੀ। ਬਿਨਾਹਰੀ ਨਾਮ
ਤੇ ਨਾ ਮੁਕਤ ਤੈਨੂੰ ਗਤ ਮਿਲੇ ਮੜੀ ਤੇ ਮ
ਣੀ ਨਾਂ ਤੂੰ ਕਦੇ ਪੂਜ ਥੱਤ ਜੀ। ਕੂਕਰ
ਕਰ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ ਸੰਤ ਦੇਵੇ ਏਵੇਂ ਕਾਂ
ਮੂਰਖਾ ਤੂੰ ਫਿਰਦਾ ਭ੍ਰਮੰਤ ਜੀ। ਸੈਖ
ਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਚੰਤ ਮੰਤ੍ਰ ਲੈ ਨਰੈਜਣ ਸਿੰਘ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਤੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤੈਨੂੰ ਚੰਟਨੀ
ਕੇਰਨਾ ਛੋਏ ॥ ਧੰਦਾ ਧਾਰ ਨਹੀਂ ਤ
ਈ ਬੇਲੀ ਓਇ। ਜਾਊ ਗੀ ਜਿੰਦ ਤੇਰੀ
ਇਥੋਂ ਅਕੇਲੀ ਓਇ। ਜਪ ਨਾਮ ਗੁ
ਦਾ ਤੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਣਾ। ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਏਵੇਂ
ਨਾ ਗਵਾਂਵਣਾ। ਮੰਨ ਏਵੀ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਦੁ
ਪਾਮੇਂਗਾ। ਮੜੀ ਤੇ ਮਸਾਣੀ ਕੇ ਸੀਸ
ਮੰਮੇ ਗਾ। ਗੁਰਾਂ ਨਾਮ ਵਲ ਨਰ ਚਿਤ
ਣਾ। ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਏਵੇਂ ਨਾ ਗਵਾਂਵਣਾ।
ਲ ਚੀਜ ਲੱਕਟੀ ਪਰਾਈ ਠੱਗੀਆਂ। ਏਨੀ
ਮੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਖਰੀਦੀ ਘੜੀਆਂ। ਤਾਂਹੀ
ਸੁਖ ਪਾਮੇ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਗਾਂਵਣਾ। ਮਾਨ
ਜਨਮ ਏਵੇ ਨਾ ਗਵਾਂਵਣਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾ

ਈ ਪੜੇ ਬਾਣੀਆਂ। ਤਾਂਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵੇ
ਏਥੇ ਪਰਾਣੀਆਂ। ਨਹੀਂ ਜਮਾਂ ਵਾਲਾ
ਸਿਰ ਖੁਾਵਣਾ।ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਏਵੇਂ ਨਾ ਗੁ
ਣਾ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਤਾਂ ਸੱਚ
ਆਂ। ਬਿਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਾਰੋ ਗੱਲਾਂ ਕੱਚ
ਆਂ। ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇ ਹੈ ਬਿਨਾ ਭੂਕ ਨਾਵਨ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਏਵੇਂ ਨਾ ਗੁਵਾਵਨਾ ॥੩੮

ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੀ
ਲਾਜ ਰੱਖੇ ਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਜੈਸੇ ਪ
ਰੱਖੀ ਗੁਰੂ ਸਦਨੇ ਭਗਤ ਕੀ। ਚੀਰ ਨ
ਵਧਾਈਏ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਦਰੋਪਤਾ ਕੀ ਐਸੇ
ਲਾਜ ਰਾਖੇ ਗੁਰੂ ਸਾਰੇ ਏ ਜਗੱਤ ਕੀ।
ਧ੍ਰੂ ਪਰਹਿਲਾਦ ਜਪ ਲੀਓ ਤੇਰਾ ਨਾ

ਪਿਆਰੇ ਜਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਪਾ ਚੱਕ ਮਾਰੇ ਓ
ਭਰਤ ਕੀ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਰਖ
ਲੈਣੀ ਪੱਤ ਮੇਰੀ ਜੈਸੇ ਲਾਜ ਰਾਖੀ ਨਾਮ
ਦੇਵਤੇ ਭਗਤ ਕੀ ॥ ੩੯ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੱਲਾ ਲੈ ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਾਮ
ਜਪਣੇ ਦਾ ਤੂੰ ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਮੁੜਕੇ ਬਜਾਰ
ਏਸ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵਨਾ। ਹੁਣ ਹੈਗਾ
ਵੇਲਾ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਸੱਜਣਾ ਓਇ ਫਿਰ
ਨਾਮ ਛੋੜ ਕੇਤੇ ਹੈਗਾ ਪਛੋਤਾਂਵਨਾ। ਆਇ
ਕੇ ਤੇ ਜਮਦੂਤ ਕਢ ਲੈਣ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਫੇਰ
ਤੇਰਾ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜੋਰ ਜਾਵਨਾ।ਸਚੀ
ਗਲ ਕਹੇ ਚਿਤ ਲਾਇਕੇ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ
ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਿਸਾਰ ਕੇਤੇ ਪਿਛੋਂ ਪਛਤਾਂਵਣਾ।

ਕਬਿਤ ॥ ਵਾਹ ਵਾਹ ਵਾਹਿ ਮ
ਸੇ ਉਧਾਰ ਲਏਏ ਤੇਰੇ ਹੀ ਜੋ ਨਾਮ ਤਾਂ
ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਾਈਏ। ਤੇਰਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ
ਮੀਠਾ ਜਾਣ ਲਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਹੀ
ਨਾਮ ਤਾਂਈ ਸਾਸ ਸਾਸ ਗਾਵੀਏ। ਅ
ਲਕ ਹੈ ਨਾਮ ਸਚ ਜਾਣ ਲਈਂ ਬੰਦਿਅ
ਤੂੰ ਇਸ ਨਾਮ ਤਾਂਈ ਜਪ ਗੁਰੂ ਦਰ ਜ
ਈਏ। ਉਖਟ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਬੇਨਤੀ ਨ
ਜਨ ਸਿੰਘ ਨਿਗਾ ਰਖੋ ਮਰ ਪਰ ਕਦੀ ਨ
ਭੁਲਾਵੀਏ ॥ ੪੧ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਤਾਂਬਾ ਸਭ ਜਾਮੇ ਖਿ
ਧਰੀ ਨਾਮ ਤੇ। ਪਾਵਣਾ ਠਕਾ ਕੀ ਜ
ਲੇ ਕਾਮ ਤੇ। ਹਰ ਹਰ ਨਾਮ ਦੀ ਖਿ

ੀ ਬਾਨੀ ਓਇ। ਹਥ ਤੇ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋਈ
ਾਊ ਪਾਨੀ ਓਇ। ਕਾਮ ਤੇ ਕਰੋਧ ਵਿ
ਵਿਚੋਂ ਧਸਿਆ। ਸਚਾ ਨਾਮ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਨ
ਦਿਲ ਬਸਿਆ। ਪਊ ਜਮ ਡੰਡ ਗਲ ਸ
ਸਾਣੀ ਓਇ। ਹਥ ਤੇ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋਈਪਾਊ
ਪਾਣੀ ਓਇ। ਮਨੀ ਮੰਨ ਪਾਪੀ ਮਾਰੀ
ਗਈ ਮੱਤ ਰੇ। ਖਰ ਪੂਜ ਨਹੀਂ ਤੇਰੀ ਹੋਨੀ
ਗੱਤ ਰੇ। ਦੇਵੀ ਵਾਲਾ ਪੂਜਨਾ ਕਰੇਂ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਓਇ। ਹਥਤੇ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋਈ ਪਾਊ ਪਾਣੀ
ਓਇ। ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਦਾ ਗਬਉਣੈ ਤਾਪ
ੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜਾਪੁਜੀ
ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੀ ਤੇਰੀ ਜਮਾਂ ਖਾਣੀ
ਓਇ। ਹਥਤੇ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋਈ ਪਾਊ ਪਾਣੀ

ਓਹਿ । ਆਖਦਾ ਨਰੈਂਜਨ ਸਿੰਘ ਸੁਖ ਪਾ
ਨ ਕੇ । ਜੇਹੜੇ ਨਰ ਨਾਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਗੌ
ਜੇ । ਕਾਲ ਕੰਟ ਦਊ ਜੈਸੇ ਜਾਣ ਛੋਟ
ਓਹਿ । ਹੱਥ ਤੋਂ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋਈ ਪਾਊਪਾਣ
ਓਹਿ ॥ ੪੨ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਸੱਜਨੋ ਹੋਇ
ਸਪੂਰਨ ਇਤ । ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਉਚਾਰੀਏ
ਗੁਰੂ ਚਰਨ ਲਾਕੇ ਚਿਤ ॥ ੪੩ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹਾਂ ਲਿਖ੍ਯਤੇ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੇਤ ਨਾ ਚਤਾਰੇਂ ਨਾਮ ਗੁਰਾਂ
ਦਾ ਤੂੰ ਏਕ ਬੰਦੇ ਕਾਮ ਤੇ ਕਰੋਧ ਵਿਚ
ਮੂਰਖਾ ਤੂੰ ਫਸਿਆ। ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਠੱਗੀਆਂ
ਤੂੰ ਚੋਰੀਆਂ ਚ ਮਨ ਲਾਮੇ ਭਜਨ ਗੁਰਾਂ ਦਾ
ਕਦੀ ਸੁਨਨੇ ਨਾ ਨਸਿਆ। ਅਕਾਲ ਸੋ
ਪੁਰਖ ਚਿਤ ਕਦੀ ਨਾ ਲਗਾਮੇ ਚਿਤ ਦਾਰਾ
ਸੁਤ ਬਲ ਭਾਈ ਦੇਖ ਕੈ ਤੂੰ ਹੱਸਿਆ।
ਕੂੜੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਸਾਕ ਜਾਣ ਲੈ ਨਰੰਜਨ
ਫਿਧ੍ਯਾ ਕਾਹੂੰ ਏਸ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਜੰਜਾਲ ਵਿਚ
ਫੱਸਿਆ ॥ ੪੪ ॥

ਕਬਿੱਤ॥ ਬਾਬਲ ਬਸਾਖ ਨਾ ਵਿਸ
ਰ ਮਨ ਮੂਰਖਾ ਓਇ ਸਾਰੇ ਜੋ
ਮਾਹਿ ਕੀਤੇ ਉਪਦੇਸ ਹੈ। ਸਲ ਤੇ ਕਰਾ
ਈਏ ਮਨ ਨਾ ਕਰੋਧ ਕੀਏ ਐਸੇ ਗਰੂ
ਦਾ ਦਸਾਂ ਸੋਹਣਾ ਜੈਸਾ ਭੇਸ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਦ
ਜਾਂਦੇ ਓਸੇ ਭੇਸਕੋ ਬਟਾਇ ਲੈਂਦੇ ਬਲ
ਬਦਰ ਪਿਆਰੇ ਸੀਸ ਪਰ ਕੇਸ ਹੈ। ਬਾ
ਬਾਰ ਬੇਦਨਾ ਹਮਾਰੀ ਹੈ ਨਰੈਜਨ ਸਿੰ
ਤਾਰਿਆ ਜਹਾਨ ਬੀਰੋ ਜਾਨੇ ਸਾਰਾ ਦੇ
ਹੈ॥ ੪੫॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ॥ ਜੇਠ ਆਣ ਨਾਮ ਬਿਨ
ਨਹੀਂ ਗਤ ਓਇ। ਐਵੇਂ ਕਾਨੂੰ ਮੂਰਖਾ
ਖੋਵੇਂ ਭੱਤ ਓਇ। ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ

ਾ ਪਾਰ ਨੈਂਘਣਾ। ਕਾਮ ਤੰ ਕਰੋਧ ਵਾਲ
ੂਠਾ ਕੰਢਣਾ। ਭੋਗਦੇ ਪਰਾਈ ਨਾਰ
ਨਹੀਂ ਲੱਜਜੀ। ਮਹਾਂ ਰਾਜ ਪਾਸੋਂ ਨਾ ਡ
ਾਮੇ ਹੱਜਜੀ। ਰਾਜ ਜੋ ਧਰਮ ਨੇ ਹਿਸਾ
ਮੰਗਣਾ। ਕਾਮ ਤੇਕਰੋਧ ਵਾਲਾ ਝੂਠਾ ਕੰ
ਣਾਂ। ਕਿਉਂ ਨਾਂ ਆਨ ਜਮ ਤੇਰੇ ਠੋਕੂ ਭੋ
ਓਇ। ਮੂਲ ਵਟ ਕੁਸੀਆਂ ਦਾ ਬੰਨੇ ਕੰ
ਓਇ। ਜਮਾਂ ਨੇ ਲਜਾਕੇ ਸੂਲੀ ਉਤੇ ਟੰਗ
ਣਾਂ। ਕਾਮ ਤੇ ਕਰੋਧ ਵਾਲਾ ਝੂਠਾ ਕੰਢਣਾ
ਹਰੀ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਨਰ ਲੈਣੀ ਪਾਣ ਓ ਸਿ
ਸੁ! ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜਾਣ ਓਇ
ਮੁਕਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨਰ ਤੇਰੀ ਭੰਢਣਾ। ਕਾ
ਤੇ ਕਰੋਧ ਵਾਲਾ ਝੂਠਾ ਕੰਢਣਾ। ਤੀਰ

ਵਰਤ ਘਾਰ ਕਰ ਪੂਜਨਾ। ਤੈਨੂੰ ਨਰ ਮੂਰਖ
ਅਜੇ ਬੀ ਸੂਝ ਨਾ। ਜੇ ਨਾ ਹਥ ਹੋਵੇ ਕੁ
ਮਰੇ ਸੰਗਣਾ। ਕਾਮ ਤੇ ਕਰੋਧ ਵਾਲਾ ਬੂਟਾ
ਖੰਗਣਾ। ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪੂੰਜੀ ਛਡ ਬੈ
ਨਾਮ ਦੀ। ਛੱਡ ਦੇ ਤੂੰ ਨਿਗਾ ਏਸ ਫੈ
ਕਾਮ ਦੀ ॥ ੪੬ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਹਾਝ ਹਟਾ ਮਨ ਤੇ ਇਨ
ਭਾਈ ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਤੁਝੇ ਦੁਖ ਦੇਤਾ। ਦਾਰ
ਸੁਤ ਕੋ ਦੇਖਕੈ ਹਾਸ ਰਹਿਓ ਜਬੀ ਅ
ਤ ਕਾਲ ਨਾ ਛਾਕਤ ਛੇਤਾ। ਬਿਨਾ ਨਾਮ
ਕਈ ਨਰ ਪਾਰ ਨਾ ਹੋਵਤ ਰਾਖੇ ਕੈਨਾ ਮ
ਆਪਨੇ ਚੇਤਾ। ਰੇ ਨਰ ਪਾਖਡ ਸੁਝ ਨ
ਹੋਵਤ ਬੈਦ ਗਰੈਬ ਕਹੇ ਤੈਨੂੰ ਕੇਤਾ॥੪੭

ਕਬਿਤ॥ ਸੌਣ ਸਹੇ ਨਾਮ ਬਾਝੋਂ ਦੁ
ਕੀ ਬੰਦਿਆ ਓਇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁਖ ਪਾਂਦੇ
ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇ। ਬਿਨਾਂ ਏਸ ਬਾਣੀ
ਪਸ਼ੂ ਕੀਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਨਰ ਮਰ ਗਈ
ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਕਰੇਧਾਵਿਚਕਾਮਤੇ। ਪੰਛੀਆਂ
ਸ਼ਰੀਆਂ ਨਰ ਬੰਨਦਾ ਤੂੰ ਮੂਰਖਾ ਓਇ ਕੇਤੇ
ਆਣ ਗਏ ਭਾਈ ਜਾਨ ਏਸ ਧਾਮ ਤੇ।
ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਲੈ ਜਤਨ
ਗੂੜ੍ਹ ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪ ਹੋਊ ਰੋਕਣੇ ਹੈ
ਧਾਮ ਤੇ॥ ੪੮॥

ਕਬਿਤ॥ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਭਰਮ ਭੁਲ ਤੂੰ
ਤੋਂ ਨਰ ਮੂਰਖਾ ਓਇ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ
ਤੇ ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਓਟ ਹੈ। ਇਟਾਂ ਮੂ

ਅਥੇ ਟੇਕੇਂ ਦੇਵੀ ਤੇ ਗਨੇਸ਼ ਮੰਨੇ ਵਿਚ
ਅਸਾਂਟਾ ਦੇ ਥੇ ਖਾਂਦਾ ਫਿਰੇਂ ਚੋਟ ਹੈ। ਗਰੇ
ਅਤੇ ਭੈਰੋਂ ਮੂਰੇ ਫਿਰੇਂ ਤੂੰ ਨਵਾਉਂਦਾ ਸੀਸ
ਕਿਨਾ ਓਥੇ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਹੈਨੀ ਛੋਟ
ਕੋਟ ਹੈ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਨਮ
ਮੂਰਖਾ ਓ ਜਿੰਨਾ ਨਹੀਂ ਧਾਰਾ ਗੁਰੂ ਕੁ
ਮਰੇ ਕੋਟ ਹੈ ॥ ੪੯ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਸੂ ਆ ਕਰ ਜਗਤ ਮੇਂ
ਸ਼ੁਭ ਨਾ ਕੀਤੇ ਕਾਜ। ਰੇ ਨਰ ਮੂਰਖਆਂ
ਚਲ ਜਾਸੀ ਤੁਮਰੇ ਭਾਜ ॥ ੫੦ ॥

ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਕਤੁਕ ਕਰੇਂ ਨਾ ਤੂੰ ਜਤ
ਸੁਭ ਓਇ। ਹੋਵੇ ਦਰਗਾਹਿਚ ਨਾ ਤੇਰੀ
ਮਛ ਓਇ। ਦਾਰਾ ਸੁਤ ਬਲ ਤੇਂ ਲਗਾ

ਆ ਚਿਤ ਜੀ । ਹੋਣਾ ਨਾ ਸਹਾਈ ਤੇਰ
ਕੋਈ ਮਿਤ ਜੀ। ਬੰਨ ਲੈ ਤੂੰ ਪਲੇ ਨਹੀਂ
ਪਿਛੋਂ ਘਲਣਾ। ਚੰਗੀ ਮੰਨ ਦੇਹੀ ਆ
ਵਿਚ ਬਲਣਾ। ਖਾਤਰ ਸਰੀਰ ਪਾਪ ਕਰੇਂ
ਨਿਤ ਜੀ। ਹੋਣਾ ਨਾ ਸਹਾਈ ਤੇਰਾ ਕੋਈ
ਮਿਤ ਜੀ। ਕਰਕੇ ਗੁਮਾਨ ਗਏ ਬਾਜ਼ੀ
ਹਾਰ ਓਇ। ਹੋਰ ਜਾਕੇ ਦਰਗਾਹ ਖਾ
ਮਾਰ ਓਇ। ਗੁਰੂ ਤਾਈਂ ਜਪ ਨਰ ਲਾਵੇਂ
ਹਿਤ ਜੀ। ਹੋਣਾ ਨਾ ਸਹਾਈ ਤੇਰਾ ਕੋਈ
ਮਿਤ ਜੀ। ਕਰੋਧ ਜਿਨ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਸੁ
ਪਾ ਲਿਆ। ਗਰਬ ਕਰ ਰਾਵਣ ਨੇ ਰਾਜ
ਗੁਵਾ ਲਿਆ। ਆਪਨਾ ਤੂੰ ਸਾਂਤਕੀ
ਰਾਖ ਚਿਤ ਜੀ। ਹੋਣਾ ਨਾ ਸਹਾਈ ਤੇਰ

ਕੋਈ ਮਿਤ ਜੀ। ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘਾ ਤਾ
ਤੈਂ ਤਾਂ ਪਾਰ ਹੋਵਣਾ। ਕਾਮ ਤੇ ਕਰੋਧ
ਹੈ ਵਿਚੋਂ ਖੋਵਣਾ ॥ ੫੦ ॥

ਸਵਯਾ ॥ ਮਘਰ ਮੁਖ ਤੂੰ ਰਖ ਗੁਰ
ਵਲ ਜੇ ਸੁਖ ਪਾਉਨਾ ਤੈਂ ਜਗ ਪਰਾਨੀ
ਗੁਰੂ ਰਾਖ ਲਊ ਤੇਰੇ ਡੁਬਦੇ ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਕ
ਨਾ ਹੋਵਤ ਤੇਰੀ ਬਰਾਨੀ। ਛੋੜ ਬਿਕਾ
ਸਭੀ ਜਪ ਰਾਮ ਕੋ ਥੋੜਾ ਜੇਹਾ ਚਿਰ
ਜਿੰਦਗਾਨੀ। ਦਾਸ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕ
ਏਹੇ ਜਾਨ ਪੀਆ ਜੈਸੇ ਭੀਤਹੈ ਪਾਨੀ॥੫

ਕੁੰਡਲੀਆ ॥ ਪੋਹ ਪਾਸ ਤੂੰ ਰਖ
ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੀ ਓਟ। ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਦੇ ਨਾ
ਤੇ ਖਾਂਦਾ ਫਿਰੇਂ ਤੂੰ ਚੋਟ। ਖਾਂਦਾ ਫਿਰੇਂ

ਓਟ ਨਾਮ ਬਿਨ ਮੂੜ ਇਆਨੇ । ਬਿ
ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਹੁ ਡੂਬੇ ਸਿਆਨੇ ।
ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਵ ਕਹੇ ਨਾਮ ਬਿਨ ਲੀਤ
ਖੋਹਿ । ਫੇਰ ਮੂੜ ਕਦ ਜਾਗਨਾ ਰਾਤ
ਲੰਘੀ ਪੋਹਿ ॥ ੫੩ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਾਘ ਤੂੰ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋਚ ਬੰਦੇ
ਬਿਨਾ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਛੁਟਕਾਰਾ । ਜੇ
ਸੁਖ ਪਾਂਵਨਾ ਤੈਂ ਜਗਕੇ ਵਿਚ ਨਾਮ ਗੁਰੂ
ਜਪ ਛੋਡ ਬਕਾਰਾ । ਨਾ ਇਸ ਜਗ ਮੇ ਨਾਮ
ਲੀਓ ਨਹੀਂ ਤਜ ਦੀਏ ਮਨ ਕੂੜ ਹੰਕਾਰ
ਦਾਸ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਹੇ ਬਿਨਾ ਰਾਮ
ਨਾਮ ਹੈ ਕੂੜ ਪਸਾਰਾ ॥ ੫੪ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਫਰਟ ਫਾਹੀ ਛੱਡਦੇ ਜਪ

ਹਰ ਕਾ ਨਾਮ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੇ ਨਰ ਮੂਰਖ
ਜਹਿਸੀ ਤੁਮਰਾ ਝਾਮ॥ ੫੫ ॥

ਕਬਿਤ ॥ ਲੈਂਦ ਲਗਨਾ ਨਾਮ ਬਲ
ਤਾਂ ਨਰ ਮੂਰਖਾ ਓਦਿ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ
ਤੇ ਨਾ ਕਿਨੇ ਗਤਪਾਈਐ। ਫਿਰ ਦਰਗ
ਹ ਦੇ ਨਾ ਬਾਤ ਪੁਛੇ ਓਨਾਂ ਕੋਈ ਜਿਨਾਂ
ਬਿਸਾਰ ਦਿਤਾ ਆਪਣਾ ਜੋ ਸਾਂਈਐ। ਦੇ
ਏ ਬਣਾਏਦੇ ਤੂੰ ਪੂਜਨਾ ਤੂੰ ਕਰਨ ਲ
ਦਿਤਾ ਤੈਂ ਬਿਸਾਰ ਜੇੜਾ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ
ਐ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਹੋਵੈਂ ਨਾ ਸ
ਾਈ ਤੇਰਾ ਖਰਾਂ ਮੂਰੇ ਮੰਦੇ ਟਕੇ ਗੁਛੇ
ਮਨਾਈ ਐ ॥ ੫੬ ॥

ਸਿੰਘਾ ਬਲੋਕਨ ॥ ਕਬਿੱਤ

ਸਚੇ ਭਗਵਾਨ ਤਾਂਈ ਆਖਦਾ ਅਰ
ਪਿਆਰੇ ਰਖ ਲੈ ਤੂ ਪੱਤ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ
ਬਰਨ ਜੀ । ਆਗਿਆ ਬਰਨ ਰਖ ਮੇ
ਤੂ ਬਰਮ ਜੈਸੇ ਰਾਖੀ ਹੈ ਹਰਨ ਛਾਲੇ
ਪਟੇ ਚਰਨ ਜੀ । ਚਰਨ ਲਾਲੇ ਆਪ
ਸਗਲ ਹੋ ਬਿਆਪਤੂ ਹਮਾਰਾ ਮਾਈ ਬਾਪ
ਤੀਨ ਤਾਪਕੋ ਹਰਨ ਜੀ । ਹਰਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸ
ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਚਾਖਜੀ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰ
ਦਾਸ ਕਹੇ ਉਨਕਾ ਪਰਨ ਜੀ॥ ੫੭ ॥

ਕਬਿੱਤ॥ ਅਜਾ ਮੱਲ ਤਾਂਈ ਤਾਰਾ
ਜਾ ਕੀ ਪੱਤ ਰਾਖੀ ਹਰਨੀ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂ
ਕੀਤਾ ਆਪ ਜਾਇ ਕੇ । ਸਵਨੇ ਕੀ ਪੱ

ਰਾਖੀ ਭੀਤ੍ਰਮੈ ਨਕਾਲ ਲੀਆ ਭਗਤ ਕ
ਹੀਰ ਜੀਵਾ ਜੱਗ ਕੀਤਾ ਆਣਿ ਕੇ । ਨਰ
ਸੀ ਕੀ ਹੁੰਡੀਤਾਰੀ ਪਰਲਾਦ ਤਾਂਈ ਤਾਰ
ਲੱਤਿਆਂ ਥੰਮਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਰਖਿਆ ਬਚਾਇ
ਕੇ । ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨਸਿੰਘ ਹਰਨਕਸ਼ਪਉ
ਮਾਰ ਦੀਆ ਕਉਡੇ ਤਾਂਈ ਤਾਰਾ ਆਪ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਇਕੇ ॥ ੫੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹੀ
ਆਕੇ ਜੀਨੇ ਦੇਸ ਤੇ ਦਸੰਤਰਾਂਨੂੰ ਤਾਰਿਆ
ਸੱਚ ਤੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਕੀਤਾ ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੂ
ਲੀ ਤੇ ਮਸਾਣੀ ਕੂੜ ਜਗਤੋਂ ਉਡਾਰਿਆ
ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਪਾਇ ਕਉਡੇ ਰਾਕਸ਼ ਨੂੰ ਤਾਰ
ਦੀਆ ਫੇਰ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਆਪ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਉ

ਗਰਿਆ। ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਖਦਾ ਨਰੈਣ
ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਉਸ ਗੁਰਾਂ ਤਾਈ
ਹਮ ਸੀਸ ਹੈ ਨਵਾਇਆ ॥ ੫੯ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਮੈ ਨਹੀਂ ਸਿਖ ਜੋ ਪੱਥਰ ਪੂ
ਜਨੇ ਏਕ ਅਕਾਲ ਕੀ ਓਟ ਤਕਾਣੀ।
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਕੀ ਪੂਜਨਾ ਛੋਡਏ ਹੋ ਜਪ ਨਾਮ
ਗੁਰੂ ਫਲ ਪਾ ਮਨ ਭਾਣੀ। ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ
ਗੁਰੂ ਕਦੀ ਪਾਰ ਨਾ ਹੋਵਤ ਕਿੰਨੀ ਤੂੰ ਪੂਜ
ਕੇ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ। ਕਵੀ ਆਖਰਿਹਾ ਅਤੀ
ਧਾਮ ਪਏ ਕੋਈ ਹੋਤ ਨ ਸੇਰ ਜੋ ਦੇਵਤ
ਮਾਣੀ ॥ ੬੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਜਨ ਥ
ਬੀਰ ਤੂੰਤਾਂ ਸੱਭਜਾਣ ਬੰਦਿਆ ਓਇ ਹੋਵੇ
ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੇਰੀ ਹਾਣੀਆਂ

ੀਤਾ ਨਾ ਜਤਨ ਤਿੰਨੇ ਬਸਤਾ ਗਵਾਲਈ
ਆਂ ਆਗਿਆ ਬੁਢੇਪਾ ਹੁਣ ਦੂਰ ਦਾ ਪ
ਟੀਆਂ । ਵਿਚ ਠੱਗੀ ਚੋਰੀਆਂ ਦੇ ਉਮ
ਗੁਜ਼ਾਰ ਲਈ ਅਗੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ
ਧਰਮ ਰਾਜ ਛਾਣੀਆਂ । ਆਖਦਾ ਨਰੈਣ
ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਤੈਨੂੰ ਐਸੇ ਭੁੱਲੇ ਜੈਸੇ ਪਉਣ
ਤੋੜਦੀ ਬਿਰਛ ਵਾਲੀ ਟਾਹਣੀਆਂ ॥ ੬੧ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਆਇ
ਏ ਜੈਸੇ ਬਨ ਮੇ ਆਇ ਪਏ ਹਰਨੀ ਕੇ
ਹਰਨਾਕਸ਼ ਮਨਮੇ ਕਰੋਧ ਕੀਆ ਪ੍ਰਹਿਲਾ
ਬਿਚਾਰ ਕਹਿਓ ਸਰਨੀ ਕੋ । ਭਗਤ ਪੈ
ਲੀਆਂ ਗਊਆਂ ਚਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਮ ਦ
ਆਪ ਜਾਇਓ ਚਰਨੀ ਕੋ । ਨਰੈਣ ਸਿੰ

ਦੀ ਆਪ ਰਖਿਆ ਕਰਨੀ ਜਿਨਾਂ ਨਾਮ
ਪਿਆ ਤਰਿਆ ਤਰਨੀ ਕੋ ॥ ੬੨ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਕਰ ਲੈ ਤੂੰ ਜਾਦ ਪਿਆਰੇ
ਸੱਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਕਲ
ਅਕਲ ਤੈਨੂੰ ਬੰਦਿਆ। ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ
ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੇਰੀ ਕਢਿਆ ਨ
ਕ ਵਿਚੋਂ ਪਾਪੀ ਤੈਨੂੰ ਗੰਦਿਆ। ਨਾਵ ਲੌ
ਮਹੀਨੇ ਓਥੇ ਕਰਦਾਸੀ ਰਖਿਆ ਤੇਰੀ ਹੁਣ
ਨੂੰ ਪਲ ਜਾਨੇ ਝੂਠੇ ਧੰਦਿਆ। ਛੁਟ
ਰਾਮੀ ਹੋਵੇਂ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਦਾ ਆਖਣ
ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਪ ਨਾਮ ਔਧ ਜਾਈ
ਕੁੰਡਲੀਆ ॥ ਸੱਚਾ ਸਤਗੁਰ ਜਾਣ
ਮਨ ਪਾਪੀ ਭੀੜ। ਸੰਗ ਤੂੰ ਮਾਰੇ ਜਾ

ਸੀ ਸਾਰ ਮਾਨ ਰੇ ਮੀਤ। ਸਾਰ ਮਾਨ ਰੇ
ਮੀਤ ਨਾਮ ਜੋ ਗੁਰਕਾ ਦੇਖ।ਰੰਗ ਨਾ ਉਸ
ਕਾ ਰੂਪ ਜਾਨ ਰੇ ਸਾਰਿਭੇਖ। ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ
ਕਵ ਕਹੇ ਨਾਮ ਬਿਨ ਜਾਨੋ ਕੱਚਾ। ਸੋਈ
ਰੇ ਮਨ ਜਾਨ ਲੇ ਜੋਦੱਸੇ ਸਤਗੁਰ ਸੱਚਾ
੬੪॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਏਸ ਤੂੰ ਜੁਆਨੀਤਾਂਏਜਾ
ਬਦਰੈਂਕੀ ਛਾਂਈ ਰੈਣਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਜਗ
ਦੇਖ ਲੇ ਬਿਚਾਰ ਕੇ। ਬਾਲੀ ਦਰਜੋਧਨ
ਜੇ ਭੀਮਸੈਂਨ ਜੈਸੇ ਜਾਨ ਰਏਨ ਜਗ
ਉੱਤੋਂ ਜਾਣ ਕਲ ਧਾਰਕੇ। ਇਸ ਜੋਤੂੰ ਤ
ਲਾਲਾ ਕਰੇਂ ਅਭੁਮਾਨ ਮੂੜਾ ਰੈਣਾ ਨਹੀਂ
ਦਿਨ ਚਾਰ ਬਿਚ ਸਨਸਾਰ ਕੇ। ਆ
ਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਰੰਗ ਨਾ ਏ ਰੂ

ਹੋਨਾ ਰੁਲ ਜਾਨਾ ਖਾਖ ਦੇਖੰ ਇਕ
ਬਿਚਾਰਕੇ ॥ ੬੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥

ਭਜਨ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਏਕ ਜੋ ਸੁਨ ਲੈ ਕਰ
ਕੇ ਕਾਨ । ਬਾਤ ਤੁਮਾਰੀ ਨਾ ਸੁਨੇ ਕਾਲ ਜੋ
ਮਾਰੇ ਬਾਨ ॥ ੬੬ ॥ ਕੋਰੜਾ ਛੰਦ ॥ ਨਾਮ
ਤੂੰ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਏਕ ਜਪ ਬੰਦਿਆ । ਭਜਨ
ਬਗੈਰ ਜਾਨ ਕੂੜੇ ਧੰਦਿਆ । ਓਥੇ ਨਹੀਂ
ਹੋਨਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਐ । ਏਹੋ ਜਗਜਾਂ
ਬਦਰੋਂ ਕੀ ਛਾਈ ਐ । ਜੇਹੜੇ ਧੀਆਂ
ਪੁਤਾਂ ਦਾ ਕਰੇਂ ਗੁਮਾਨ ਤੂੰ । ਹੋਣਾ ਨਾ ਸ
ਹਾਈ ਸਚੀ ਬਾਤ ਜਾਨ ਤੂੰ । ਕਾਮ ਤੇ ਕਰੋ
ਧ ਵਿਚ ਚਿਤ ਲਾਈ ਐ । ਏਹੋ ਜਗ ਜਾਨੋ
ਬਦਰੋਂ ਕੀ ਛਾਈ ਐ । ਨਾਮ ਤੇ ਬਗੈਰ

ਪਓਲੇ ਪੋਨ ਭਾਰ ਜੀ। ਹੋਵੇ ਨਾ ਸਹਾਈ
ਓਥੇ ਤੇਰੀ ਨਾਰ ਜੀ। ਦੇਥੇ ਨਾ ਉਗਾਹੀ
ਲੇਸ਼ਾ ਸਕਾ ਭਾਈ ਐ। ਏਹੋ ਸਭ ਜਾ
ਬਦਰੋਂ ਕੀ ਛਾਈ ਐ। ਏਹੋ ਗਲ ਖੀ
ਤੂੰ ਤਾਂ ਰਖ ਚੀਤ ਜੀ। ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ
ਹੈ ਕਰੀ ਭੀਤਜੀ। ਝੂਠਾ ਜੋ ਕੁਟੰਬਨਾ ਜਮ
ਛੁਡਾਈ ਐ। ਏਹੋ ਜਗ ਜਾਨ ਬਦਰੋਂ ਕੀ
ਛਾਈ ਐ। ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜਾਨ
ਭਾਜ ਓਇ। ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠੇ
ਸਾਜ ਓਇ। ਰੈਣ ਕਾ ਪਰੌਣਾ ਸੁਭਾ ਉ
ਜਾਈ ਐ। ਏਹੋ ਜਗ ਜਾਨ ਬਦਰੋਂ ਕੀ
ਛਾਈ ਐ॥ ੬੭ ॥ ਬੈਂਤ ॥ ਜੇੜੇ ਨਾ
ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਿਸਾਰ ਗਏ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਅੰ

ਨੂੰ ਹਾਰ ਬੇਲੀ। ਜਿਨਾ ਜਗਦੇ ਵਿਚ ਗੁਮਾ
ਨ ਕੀਤਾ ਬਾਂਗ ਲੂਣ ਦੇ ਦਿਤੇ ਨੇ ਖਾਕ
ਬੇਲੀ। ਹਰਨਕਸਪ ਨੇ ਬੜਾ ਗੁਮਾਨ
ਕੀਤਾ ਕਾਲ ਛਡਿਆ ਇਕ ਨਾ ਚਾਰ ਬੇਲੀ।
ਰਾਵਣ ਜੈਸਿਆਂ ਕਾਲ ਨੂੰ ਬੰਨਾਂ ਪਾਵੇ ਓਵੀ
ਅੰਤ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ ਮਾਰ ਬੇਲੀ। ਭੀਮਸੈਨ
ਜਾ ਜੈਸੇ ਏ ਬਲੀ ਛੋਡੇ ਦਿਤੇ ਕਾਂਗ ਤੋਹਬੀ
ਹੁਲਾਰ ਬੇਲੀ। ਹਨੂਮਾਨ ਨੇ ਚਕ ਪਹਾੜ
ਲਿਆਂਦਾ ਜੀਨੇ ਗਿਨਾ ਨਾ ਕੁਛ ਸੀ ਭਾਰ
ਬੇਲੀ। ਓਬੀ ਮਾਰ ਕੇ ਕਾਲ ਨੇ ਬਸ ਕੀਤੇ
ਏਥੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਰ ਬੇਲੀ।
ਚਾਰਾਂ ਜੋਜਨਦੇ ਵਿਚ ਥੇ ਛਤਰ ਝੂਲੇ ਰਹੇ
ਜਗ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾ ਠਾਰ ਬੇਲੀ। ਜਿਨਾ ਮੈਂ

ਤੇ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰਿਆ ਸੀ ਰਹੇ ਇਨ ਨਾ ਰਾ
ਜਨਸਾਰ ਬੇਲੀ । ਕਾਹਦਾ ਕਰੇਂ ਗੁਮਾਨ ਨਹੀ
ਜਨ ਸਿੰਘਾ ਏਥੇ ਰਹਾ ਨਾ ਬਲੀ ਬਲਧਾ
ਬੇਲੀ ॥ ੬੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਏਸ ਮੇ ਗਰੀ
ਬ ਬਿਰ ਏਹੀ ਹੈ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਨਾਮ ਕ
ਤਾਰਦਾ ਨਾ ਕਦੀ ਨਰ ਭੁਲਨਾ । ਮੜੀ ਗੋ
ਪੀਰ ਖਾਨੇ ਜਾਕੇ ਤੇ ਨਿਵਾਉਨੇ ਸੀਸ
ਜਮਾਂਵਾਲੇ ਜਾਲ ਤੇਤੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੁਲਨਾ
ਨਾਮ ਦੀ ਵਿਸਾਰ ਬੈਠੀ ਕੰਠੀਆਂ ਸਵਾ
ਹੋਇਆ ਅਧਵੇ ਬਿਚਾਲੇ ਜਾਕੇ ਮੂਰਖਾ ਤੈ
ਭੁਲਣਾ । ਮਾਲਾ ਫੇਰ ਨਾਮਵਾਲੀ ਆਖਦ
ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਏਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਭਾਈ ਹੋ
ਸਕੇ ਤੁਲਨਾ ॥ ੬੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਿੰ

ਮਿਰਾ ਰੱਤੇ ਵਾਲ ਟੂਸਿਆਂ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਣੂ
ਤਿਸ ਦੇ ਜੋ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਕਵੀ ਦਾ ਨਵਾਸ
ਹੈ। ਜਿਥਾ ਲੱਗੇ ਲਵੇਹਾਨਾ ਡਾਕਖਾਨੇ
ਪੱਖੋਵਾਲ ਆਕੇ ਮਿਲੇਂ ਸੱਜਨਜੋ ਮਿਲਨੇਦੀ
ਆਸ ਹੈ। ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਇਸ ਹੁੰਦੇ
ਨੇ ਜਗਤ ਉੱਤੇ ਹੋਵਨੀ ਨਾ ਬਾਤ ਜੋ ਨਿਕਲ
ਜਾਨਾ ਸਾਸ ਹੈ। ਠਾਣਾ ਕੋਟ ਰਾਧਾ ਕਵੀ
ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਥਾਵੀ ਜਾਤ ਮੇਰੀ
ਜੋ ਪੁਕਾਰੇ ਮੁਖੋਂ ਦਾਸ ਹੈ ॥ ੭੦ ॥ ਦੋਹਰਾ
ਸੁਣੀਏ ਮੇਰੇ ਬੀਰ ਜੀ ਦਸਾਂ ਕੁਲ ਪਿ
ਆਨ। ਕਵਤਾ ਦਾ ਉਸਤਾਦ ਜੋ ਉਸਕਾ
ਖਤਾ ਨਸ਼ਾਨ ॥ ੭੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦਸਾਂ
ਉਸਤਾਦ ਮੇਰਾ ਕਵਤਾ ਬਣਾਵਣੇਦਾ ਜਿਸ

ਕਿ ਏ ਭਾਈ ਮੈਨੂੰ ਅਕਲ ਸਖਾਈ ਐ
ਘਬੱਦੀ ਮੈ ਬਰਾਜ ਮਨ ਨਾਮ ਧਨਵੰ
ਸਿੰਘ ਰਖੇ ਨਾਮ ਚਿਤ ਜਿਸ ਰਚਨਾ ਰ
ਈ ਐ । ਰਾਗ ਵੀ ਸਖਾਵੇ ਅਤੇ ਪਿੰਗ
ਕਾਇ ਦੇਵੇ ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਗੁੱਸਾ ਮਨ ਦੇ
ਕੋਲ ਆਈ ਐ । ਆਖਦਾ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰ
ਦੋਵਾਂ ਮੈਂ ਨਵਾਇ ਸੀਸ ਆਪਣਾ ਜੋ ਤ
ਮਨ ਗੁਰਾਂ ਵਲ ਲਾਈ ਐ ॥ ੭੨ ॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੰਨ ਉਨੀ ਸੈ ਵਿਚ ਕਹੱਤਰੇ ਏ
ਪੰਗਤੀ ਅਖਰੀ ਲਈ ਉਚਾਰ ਪਿਆਰੇ
ਪੋਲੋਂ ਏਹੀ ਮੈਂ ਰਚ ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ
ਕਰੀ ਅਨੰਦ ਬਹਾਰ ਪਿਆਰੇ । ਕਵੀ
ਜੀਆਂ ਅਗੇ ਹੈ ਅਰਜ ਮੇਰੀ ਭੁਲ ਕਰਿ

ਾਫ ਹਜਾਰ ਪਿਆਰੇ । ਭੁਲਣ ਹਾਰ ਦੇ
ਵਿਚ ਜਗਤ ਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭੁਲਦਾ ਕਦੀ
ਕਰਤਾਰ ਪਿਆਰੇ। ਥੋੜੀ ਮਤ ਤੇ ਬਧ ਨਾ
ਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਵਤਾ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਸਾ
ਪਿਆਰੇ। ਸੀਸ ਆਖੇ ਨਵਾਇ ਨਰੰਜ
ਸਿੰਘਾ ਏਥੇ ਕਟਟੇ ਦਿਨ ਨੇ ਚਾਰ ਪਜਾਰੇ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਸ੍ਰ ਬਿਲਾਸ ਸੰਪੂਰਨੇ
ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਭਾਈ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ

ਜਿਸ ਸੱਜਨਨੂੰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਲੋੜ
ਹੋਵੇ ਇਸ ਪਤੇ ਪਰੋਂ ਮੰਗਾ ਲੈਨ
ਭਾਈ ਨਰੰਜਨਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰਸਿੰਘ ਰੱਤੋਵਾ
ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਹਾਣਾ ਡਾਕ ਖਾਨਾ ਪੱਖੋਵਾ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜਾਦੂ ਤੰਤ੍ਰ

ਔਰਤ ਮਰਦ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰਨਾਂ ਹਮਸਾਇਆਂ ਕੋਲੋਂ ਕਰਾਮਤ ਕਰਵਾਨੀ ਹੋ ਰਾਜਾ ਬਾਦ੍ਹ ਨੂੰ ਆਪਨੇ ਮੁਤੈਤ ਬਨਾਨਾਂ ਹੋ ਜੇ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤਰ ਧੰਨ ਦਾ ਸੁਖ ਚਾਹੁੰਦੇਹੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਮਦਤ, ਰੋਗਾਂ ਕੋਲੋ ਬਚਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇਹੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਉਲਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇਹੋ ਜੇ ਤੁਸੀ ਕਿਸੇ ਸਖਤ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇਨਾਲ ਘੰਟ੍ਹਾ ੨ ਘੰਟੇ ਗਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਸੀ ਖੁਦ ਤਾਕਤ ਵਰ ਬਨਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਆਤਸ਼ਕ ਸੁਜਾਖ ਪੁਰਾਨੇ ਬੁਖਾਰ ਬਵਾਸੀਰ ਗੰਠੀਆ ਖਾਂਸੀ ਦਮੇ ਦੇ ਰੋਗ

ਵਗੈਰਾ ਸਬ ਤਰਾਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ
ਬਚਣਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇਹੋ ਤਾਂ ਦਫਤ੍ਰ ਸੰਜੀਵਨਬੂਟੀ
ਐਸ, ਐਮ, ਬੀ, ਡੀ, ਐਸ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ
ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਦ੍ਰਬਾਰਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਲੋਂ
੧ ਕਤਾਬ ਸੰਜੀਵਨ ਬੂਟੀ ਜੋ ਗਵਰਮਿੰਟ
ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੈ ਰਜਿਸਟਰੀ
ਸ਼ੁਦਾ ਮੰਗਾਲਵੇ ਕੀਮਤ ।) ਬੀਸੀ ੩)–੨)
ਡਾਕ ਮਹਸੂਲ ਵਖਰਾ ਵਗੈਰਾ ਜਵਾਬਵਾਸਤੇ
ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਡ ਯਾ ਟਿਕਟ ਭੇਜੋ ॥

ਨੋਟ–ਹਰਇਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਦਵਾ ਚੰ
ਗੀ ਤਰਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਚਿਠੀ ਤੇ ਤਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਸਿਰਫ
ਦਫਤਰ ਸੰਜੀਵਨੀ ਬੂਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਰਾਵੋ

ਜੇਕਰ ਆਪਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਮਤ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਅਥਵਾ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਯਾ ਕੜੇ, ਕਿਰਪਾਨ, ਕੰਘੇ, ਚਦਰਾਂ ਲੋਈਆਂ ਧੂਸੇ ਖੰਡੇ ਚੱਕ੍ਰ ਆਦਿਕ ਤਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਗੇ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਪਰ ਚਿਠੀ ਲਿਖਕੇ ਮੰਗਾ ਲੈਵਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਇਹ ਛਾਪਾਖਾਨਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਬਬਰਾਜ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਬੁੰਗੇ ਦੇ ਪਾਸ

ਜਲੀ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹੈ । ਏਥੇ ਹਰਕਿਸਮ
ਦਾ ਕੰਮ ਖਾਸਕਰ ਗੁਰਮੁਖੀਟੈਪ ਦਾ ਬਹੁਤ
ਕੋਸ਼ਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾਹੈ ਵੱਡੀ ਗੱਲਇਹ
ਹੈ ਕਿ ਵਕਤ ਮੁਕਰਰਾ ਪਰ ਕੰਮ ਛਾਪਕੇ
ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁੱਧ ਐਸਾ ਕੀਤਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਤੇ ਭੀ ਐਸਾ ਸੁੱਧ ਹੋਣਾ
ਮੁਸ਼ਕਲਹੈ । ਸਭ ਵਿਵਹਾਰ ਸਚਾਈ ਨਾਲ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾਹੈ । ਜੇਕਰਆਪ ਭੀ ਸੁੱਧ ਸਾਫ
ਸੁਥਰਾ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਕੋਈ ਪੁਸਤਕ ਛਪਾਨਾ
ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਸ੍ਰ: ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਵਾਲਾ
ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁਮਤ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਲਿਖੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਹੁਲਾਸ ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਜੋਧ
ਸਿੰਘ ਜੋ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ (ਹੈ)